

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
RIB Sport & Bewegen

DATUM
3 juli 2020
Verzonden 09-07-2020

BIJLAGEN
--

BEHANDELD DOOR
LMH (Leon) Schijnen

TELEFOONNUMMER
043 350 3140

ONZE REFERENTIE
2020-19049

E-MAILADRES
Leon.Schijnen@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Het beleidsveld Sport en Bewegen is fors in ontwikkeling. Uw raad zal de komende maanden een aantal beleidsdocumenten ontvangen waarin uitgangspunten worden beschreven en besluiten worden genomen over sporten en Bewegen in Maastricht. In deze raadsinformatiebrief neem ik u in vogelvlucht mee langs deze notities.

1. De Kadernotitie Sport en Bewegen
2. Het sportakkoord
3. De Uitvoeringsnota Sport en Bewegen 2021 – 2025
4. De Nota Beweegvriendelijk Maastricht
5. De Tweede tranche binnensportaccommodaties 2020-2030

Tot slot ga ik in deze raadsinformatiebrief ook in op het afronden van de derde tranche buitensportaccommodaties.

1. Kadernotitie Sport en Bewegen 2021 – 2025, (Q3/2020)

Onze huidige sportnota Mee(R)bewegen nadert het einde van de doorlooptijd (eind 2020). In november 2019 heb ik aan uw raad toegezegd om in 2021 met een evaluatie van het huidige sportbeleid te komen en op basis daarvan een nieuwe sportnota. Ik doe u hierbij een aangepast voorstel:

U krijgt van mij een kadernotitie Sport en Bewegen waarin op hoofdlijnen de strategische kaders staan aangegeven tot en met 2025. Deze kadernotitie krijgt u in december 2020 voorgelegd. Bij de totstandkoming van de hierboven genoemde uitvoeringsnota's vinden

DATUM
3 juli 2020

vanzelfsprekend een aantal evaluaties van het huidige beleid plaats, waarbij diverse doelgroepen worden betrokken.

Deze kadernotitie Sport en Bewegen geeft u inzicht in de ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen in Maastricht en dient als overkoepelende kapstok voor het

- a) Het sportakkoord
- b) De Uitvoeringsnota Sport en Bewegen 2021 – 2025
- c) De Nota Beweegvriendelijk Maastricht
- d) De Tweede tranche binnensportaccommodaties 2020-2030

De 3 uitvoeringsnota's en het sportakkoord zijn samen krachtig genoeg en bieden voldoende kaders om de komende jaren een gedegen koers te varen.

2. Het Sportakkoord

In de zomer van 2018 werd het Nationaal Sportakkoord gesloten. De Minister van Sport, vertegenwoordigers van NOC*NSF, de sportbonden, organisaties van gemeenten, provincies en tal van maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven hebben het 'Nationale Sportakkoord, Sport verenigt Nederland', getekend. Samen willen zij de sport versterken en de maatschappelijke kracht van sport optimaal benutten. In het akkoord staan zes ambities centraal:

- Inclusief sporten en bewegen, waar voor iedereen een leven lang plezier in sporten en bewegen zonder belemmeringen wordt nagestreefd;
- Duurzame sportinfrastructuur, om heel Nederland te voorzien van functionele, goede en duurzame sport- en beweegvoorzieningen;
- Vitale sport- en beweegaanbieders, om voor iedere Nederlander een passend, bereikbaar en toegankelijk sport- en beweegaanbod te hebben
- Positieve sportcultuur, zodat iedereen overal met plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos kan sporten en bewegen;
- Van jongs af aan vaardig in bewegen, met de ambitie dat meer kinderen aan de beweegnorm gaan voldoen en dat hun motorische vaardigheden gaan toenemen (met focus op de groep van 0 tot 12 jaar);
- Topsport die inspireert, vanuit de gedachte dat Nederlandse topsportprestaties en topevenementen in Nederland een cruciale inspiratie vormen voor de verenigende waarde van sport.

In navolging van het Nationaal Sportakkoord hebben we in Maastricht een Lokaal Sportakkoord opgesteld. Sport- en beweegaanbieders, maatschappelijke en

DATUM
3 juli 2020

zorginstellingen, onderwijs en gemeente zijn in de afgelopen maanden met elkaar in gesprek gegaan om ambities en uitdagingen te bespreken en concrete ideeën uit te wisselen. Dit sportakkoord is van belang voor de uitvoeringsnota sport en bewegen omdat we in dit sportakkoord het maatschappelijk belang van sport verder vorm willen geven en het als een belangrijke bouwsteen zien om de stip aan de horizon (2025) te zetten. De thema's zoals in het sportakkoord geformuleerd willen we dan ook gebruiken als bouwsteen van deze uitvoeringsnota waarover later meer.

Uitvoeringsbudget

De gemeente Maastricht ontvangt met het lokale Sportakkoord in 2020, 2021 en 2022 een geoormerkt uitvoeringsbudget van het Ministerie VWS. Met dit budget moet uitvoering worden gegeven aan de geformuleerde ambities en programma's in dit Sportakkoord. Het gaat om een jaarlijks budget van € 60.000,-.

Inzet Adviseur Lokale Sport

Om de sport te versterken stellen de gezamenlijke sportkoepels (sportbonden, NL Actief en NOC*NSF) vanuit de 'sportlijn' van het Nationale Sportakkoord aan elke gemeente een Adviseur Lokale Sport en een aantal 'Services' ter beschikking. Deze adviseur, blijft beschikbaar gedurende de periode van uitvoering van het Maastrichts Sportakkoord, vanuit het Huis voor de Sport.

Lokaal kan gebruik gemaakt worden van zogenaamde Services. De ambities en behoeften van verenigingen staan hierbij centraal. Op basis daarvan wordt met de Adviseur Lokale Sport (en met Maastricht Sport, gezien hun verbindende rol richting de sportverenigingen) bekeken welke services optimale ondersteuning bieden. Deze services worden door professionals uit de sport geleverd. Het gaat om een jaarlijks budget van € 21.000,-. Tevens kan NOC*NSF extra ondersteuning bieden in de vorm van procesbegeleiding bovenop het beschikbare budget aan services. Ook dit kan door de Adviseur Lokale Sport worden aangevraagd.

Als bijlage treft u overigens het lokaal Sportakkoord Maastricht aan zoals dat op 9 juli aanstaande door alle betrokken partijen zal worden ondertekend.

3. De Uitvoeringsnota Sport en Bewegen 2021 – 2025

In september 2020 wordt de uitvoeringsnota Sport en Bewegingsstimulering aan de Raad ter besluitvorming aangeboden. In deze nota geven we een doorkijk naar 2025 hoe we sport en bewegen verder vorm willen geven. Sporten en bewegen is ook cruciaal voor het welbevinden van mensen. Het is goed voor de gezondheid en het bevordert de sociale contacten. Op het gebied van zelfredzaamheid, participatie en gezondheid scoren de inwoners van onze gemeente beduidend zwakker dan gemiddeld in Nederland. Het

DATUM
3 juli 2020

verbeteren daarvan is noodzakelijk uit welzijnsoverwegingen en vanuit zowel financieel als sociaal oogpunt.

Meer sporten en bewegen levert een bijdrage aan de diverse doelstellingen op de afzonderlijke beleidsterreinen, zoals de gezondheidsdoelstellingen in de zorg en de participatiedoelstellingen in het WMO- en Participatiewetbeleid. Gezondheidsproblemen, gebrek aan participatie en onvoldoende bewegen komen veel vaker voor in wijken met een lage sociaaleconomische status. Vaak zijn het dezelfde mensen die moeilijk zijn te verleiden tot sporten, bewegen en aanpassen van de leefstijl. Om dit te stimuleren maakt Maastricht Sport een koppeling met de gezondheidszorg, onderwijs en maatschappelijke organisaties.

4. De Nota Beweegvriendelijk Maastricht Q1/2021)

In het eerste kwartaal 2021 wordt het raadsvoorstel Beweegvriendelijk Maastricht ter besluitvorming voorgelegd aan de Raad. Deze nota is een verdere uitwerking van de vastgestelde principes, maatregelen en uitgangspunten rondom sporten en bewegen zoals die zijn opgenomen in de omgevingsvisie. De omgevingsvisie wordt in september 2020 behandeld door de Raad.

Doel van de nota is het creëren van een beweegvriendelijke omgeving (BV0). Dit is een omgeving met voorzieningen in de openbare ruimte waar mensen spelen, bewegen, sporten, ontmoeten en zich verplaatsen. Waarin gebruikers worden gestimuleerd zich actief te verplaatsen en bewegen, te spelen en te sporten. En waar aan de voorzieningen een activiteitsaanbod is gekoppeld, zodat de voorziening duurzaam gebruikt wordt. We schetsen een toekomstbeeld van wat beweegvriendelijk Maastricht is en hoe we dat gefaseerd tot 2030 gaan realiseren op de verschillende schaalniveaus (stad, stadsdeel en buurt).

5. De Tweede tranche binnensportaccommodaties 2020-2030

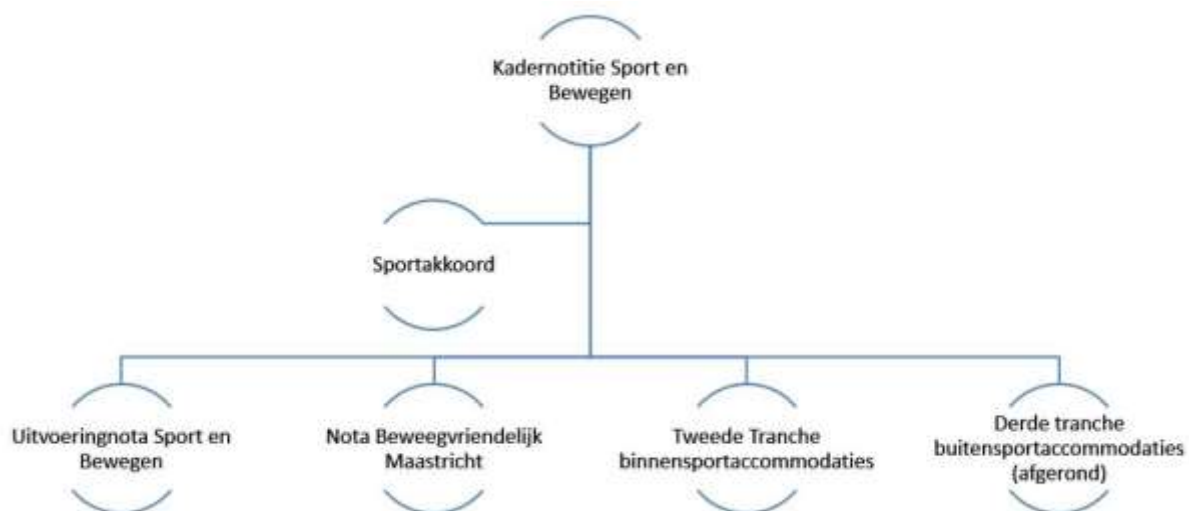
In april 2015 heeft de Raad de raadsnota Toekomstbestendige binnensportaccommodaties aangenomen. In 2020 komt hier een vervolg op. Hierin wordt nog nadrukkelijker de samenhang gezocht met de onderwijsontwikkelingen Primair Onderwijs (PO) en Voorgezet Onderwijs. (VO). Dit door onze wettelijke zorgplicht voor het faciliteren van het bewegingsonderwijs van PO en VO-scholen. Het integraal huisvestingsplan primair onderwijs (IHP PO) is reeds vastgesteld door de Raad. Na het raadsbesluit over het IHP VO wordt, na 3 maanden, het raadsvoorstel tweede tranche binnensportaccommodaties voorgelegd aan de Raad.

Doel van deze nota is te komen tot binnensportaccommodaties die beter tegemoetkomen aan de wensen, behoeften, vraag, gedragspatronen en financiële mogelijkheden van de toekomst. In het raadsvoorstel zijn o.a. opgenomen een voorstel optimalisatie spreiding binnensport accommodaties Maastricht 2030, een meer jaren investeringsplan 2020-2030

DATUM
3 juli 2020

(inclusief de thema's duurzaamheid en toegankelijkheid), een minimale bezettingsnorm voor elke accommodatiesoort, een beeld van de gymzaal van de toekomst en de ontwikkelingen sporthal De Heeg.

6. De Derde tranche buitensportaccommodaties

Voor de derde tranche spreidingsbeleid buitensportaccommodaties was tot begin 2018 een reserve spreidingsbeleid buitensportaccommodaties gereserveerd. De kaders voor inzet van dit geld waren helder: op basis van vrijwillige verplaatsing van de verenigingen die gebruik maken van de sportparken Toustruwe, Daalhof en Wolder zou het spreidingsbeleid verder worden doorgezet.

De bereidheid tot verplaatsing leefde in deze periode niet bij de besturen van VV Daalhof en RKSV Leonidas-Wolder. Zij zagen (en zien ook nu) hun toekomst op de huidige sportparken. Dit uitgangspunt was mede aanleiding voor de raad om in 2018 de reserve spreidingsbeleid buitensportaccommodaties niet meer beschikbaar te stellen voor investeringen in de buitensport, maar toe te wijzen aan de benodigde sloop en herbouw van de binnensportaccommodatie in de Heeg.

Nu sprake is van een bezuinigingsoperatie van voor Maastricht ongekennde omvang is de vraag of het opheffen van sportpark Daalhof en sportpark Wolder een bijdrage kan leveren aan de bezuiniging wel relevant geworden. Sport is immers een niet wettelijke taak en er zou op bezuinigd kunnen worden. Op verzoek van het college is daarom doorgerekend of het opheffen van deze sportparken binnen een afzienbare termijn tot bezuinigingen op sport zou kunnen leiden, zodat er meer middelen beschikbaar komen voor de gemeentelijke tekorten. De uitkomst van deze verkenning is dat de benodigde investeringen om uiteindelijk een bezuiniging te behalen binnen de sportbegroting gaan renderen na 20 jaar. Kijkend naar de bezuinigingsopgave van de gemeente Maastricht vindt het college het nu niet verantwoord om de benodigde investeringsmiddelen voor deze ontwikkeling uit het MJIP te laten onttrekken. Het verlengen van de erfpachten is pragmatische oplossing voor zowel de verenigingen als voor de gemeentebegroting.

DATUM
3 juli 2020

SCM is inmiddels een verregaande samenwerking aangegaan met RKVVL Polaris en zal in 2020 het sportpark aan de Toustruwe verlaten. Met deze ontwikkelingen is het spreidingsbeleid buitensportaccommodaties tot een afronding gekomen.

Via deze raadsinformatiebrief heb ik u een overzicht willen geven van de ontwikkelingen binnen het sportdomein en de samenhang van de beleidsnotities die ik uw raad de komende tijd zal voorleggen.

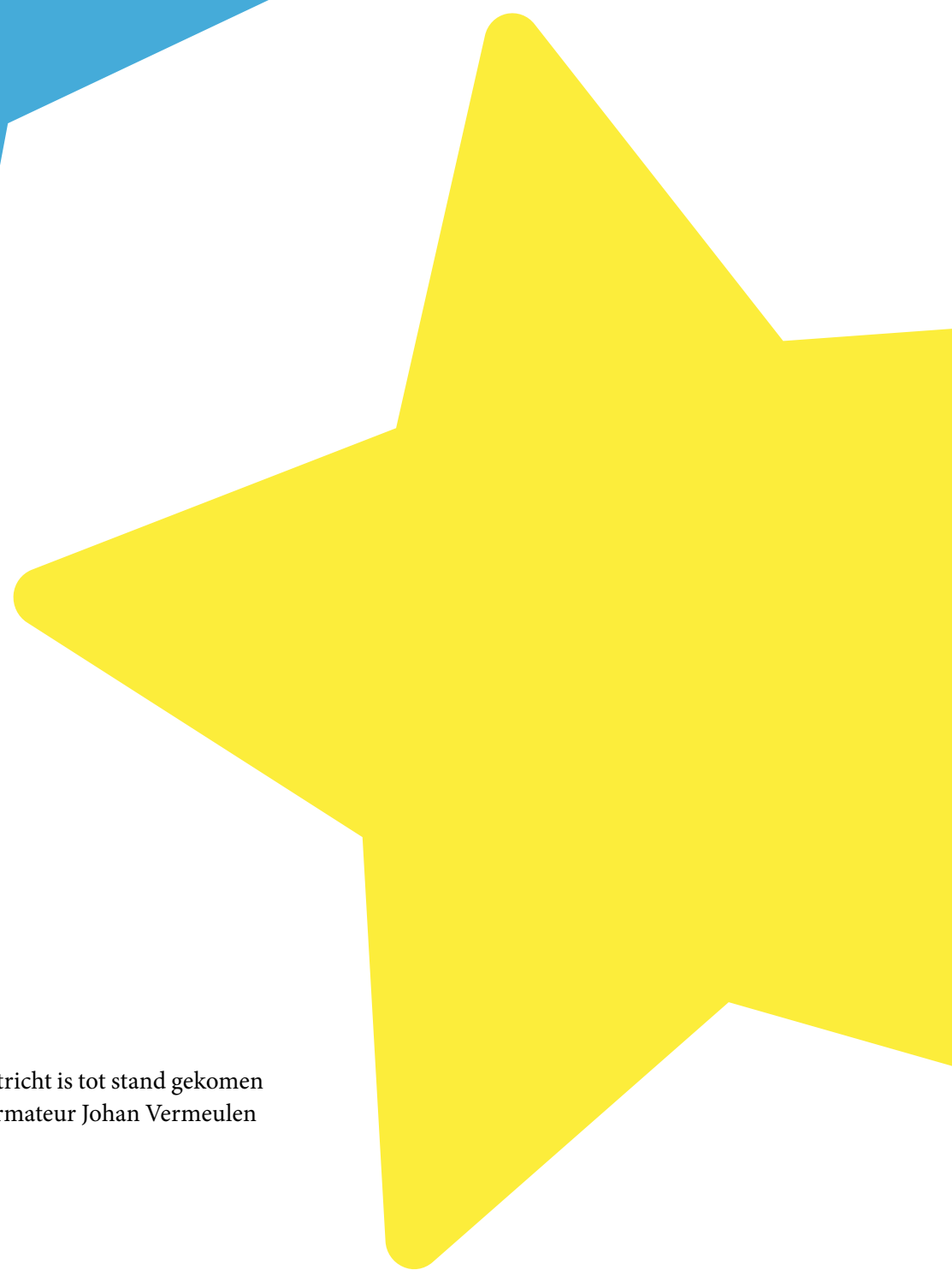
Hoogachtend,

H.W.M. (Bert) Jongen
Wethouder Onderwijs, Jeugdzorg, Studentenstad en Sport

Maastricht[★] **SPORTAKKOORD**

juli 2020

Het Sportakkoord Maastricht is tot stand gekomen
onder regie van sportformateur Johan Vermeulen
van Bureau Credo vof.

Maastrichts
SPORTAKKOORD

INHOUD

INLEIDING	3
FEITEN EN CIJFERS	6
AMBITIES	11
AAN DE SLAG	21
PARTNERS	25

INLEIDING

Van een nationaal naar een lokaal Sportakkoord voor Maastricht

In de zomer van 2018 werd het Nationaal Sportakkoord gesloten. De minister van Sport, vertegenwoordigers van NOC*NSF, de sportbonden, organisaties van gemeenten, provincies en tal van maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven tekenden het Nationale Sportakkoord: Sport verenigt Nederland. Het doel is om samen de sport te versterken en de maatschappelijke kracht van sport optimaal te benutten. In het akkoord staan zes ambities centraal:

- > **Inclusief sporten en bewegen**, waar voor iedereen een leven lang plezier in sporten en bewegen zonder belemmeringen wordt nagestreefd;
- > **Duurzame sportinfrastructuur**, om heel Nederland te voorzien van functionele, goede en duurzame sport- en beweegvoorzieningen;
- > **Vitale sport- en beweegaanbieders**, om voor iedere Nederlander een passend, bereikbaar en toegankelijk sport- en beweegaanbod te hebben;
- > **Positieve sportcultuur**, zodat iedereen overal met plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos kan sporten en bewegen;
- > **Van jongs af aan vaardig in bewegen**, met de ambitie dat meer kinderen aan de beweegnorm gaan voldoen en dat hun motorische vaardigheden gaan toenemen (met focus op de groep van 0 tot 12 jaar);
- > **Topsport die inspireert**, vanuit de gedachte dat Nederlandse topsportprestaties en topevenementen in Nederland een cruciale inspiratie vormen voor de verenigende waarde van sport.

Lokaal Sportakkoord Maastricht

In navolging van het Nationaal Sportakkoord hebben we in Maastricht een Lokaal Sportakkoord opgesteld. Sport- en beweegaanbieders, maatschappelijke organisaties, zorginstellingen, onderwijs en gemeente zijn in de afgelopen maanden met elkaar in gesprek gegaan om ambities en uitdagingen te bespreken en concrete ideeën uit te wisselen.

Bij de startbijeenkomst die op 25 september 2019 heeft plaatsgevonden, waren ruim 85 geïnteresseerde vertegenwoordigers aanwezig. Tijdens de vervolgbijeenkomsten waar we met de deelakkoorden aan de slag zijn gegaan, waren gemiddeld 20 vertegenwoordigers aanwezig per deelbijeenkomst. Gedurende het proces is er een klankbordgroep geformeerd bestaande uit een afvaardiging van de verschillende sectoren. De klankbordgroep diende als sparringpartner voor de formateur bij de totstandkoming van dit akkoord.

Nationaal Preventieakkoord

Naast het Nationaal Sportakkoord is er in 2018 ook een Nationaal Preventieakkoord gesloten, waarin het verbeteren van de gezondheid van alle Nederlanders centraal staat. Waar mogelijk en passend zijn de ambities uit beide akkoorden aan elkaar verbonden. Het gaat dan onder andere om een toename van gezonde sportomgevingen waar niet wordt gerookt, verantwoord wordt omgegaan met alcohol en waar gezonde voeding ruimschoots beschikbaar is.

Open en dynamisch karakter

Onze gezamenlijke ambities en de gemaakte afspraken staan beschreven in dit Sportakkoord, aangevuld met een beschrijving van de toekomstige organisatie en communicatie.

Het sportakkoord heeft een open en dynamisch karakter. Dat wil zeggen dat nieuwe partners kunnen aansluiten en dat ook nieuwe ambities en actiepunten kunnen worden toegevoegd.

Sport

Onder de term sport verstaan wij het brede scala aan sport- en beweegactiviteiten, maar dat wil niet zeggen dat sport ook altijd gepaard hoeft te gaan met lichamelijke beweging. Zo vallen ook denksporten binnen ons aandachtsgebied.

FEITEN EN CIJFERS, MAASTRICHT IN BEELD

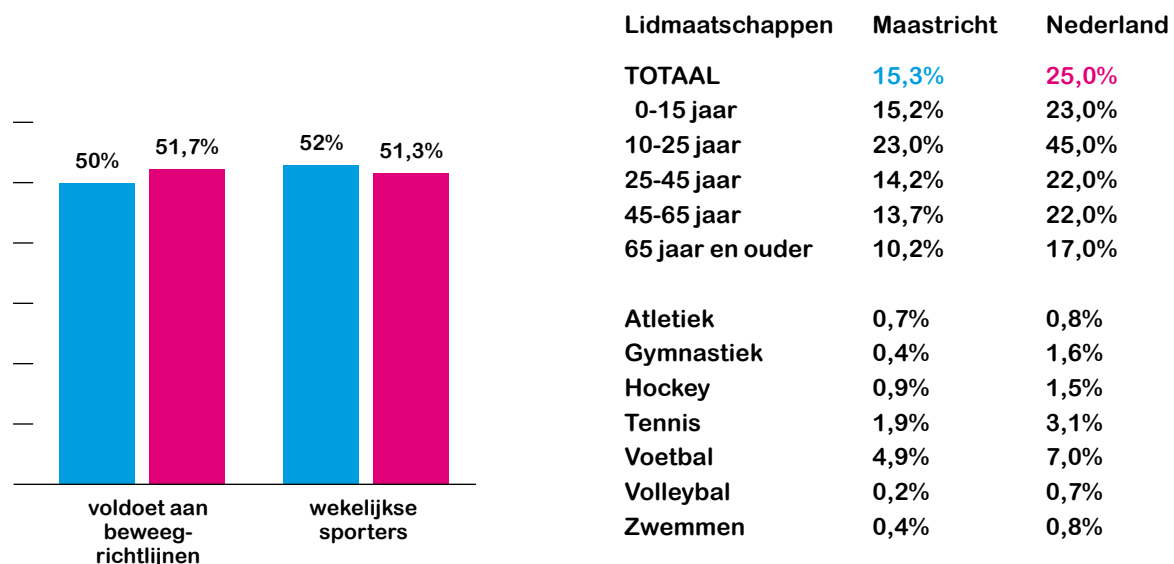
Bevolking

Aantal inwoners 122.031
Gemiddelde leeftijd 42.8 jaar
11.3 % heeft migratie achtergrond niet westers

Bron: CBS

Sport en bewegen in Maastricht (19+)

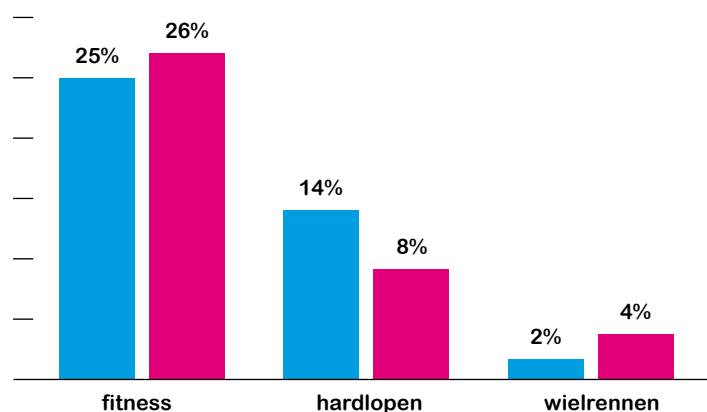

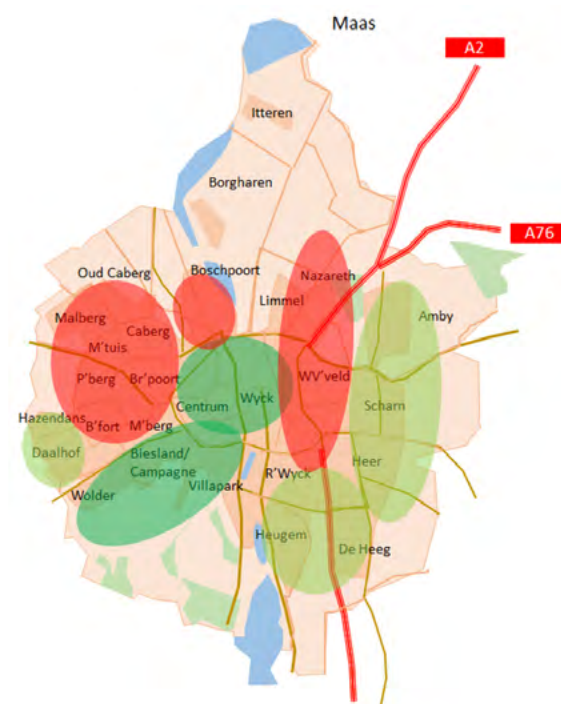
De sport en beweegdeelname in Maastricht is niet ongunstig. Echter het % inwoners dat lid is van een sportvereniging is laag.

Ongeorganiseerde sporten

Fitness, aerobische en rennen/hardlopen zijn populaire vormen van bewegen en sporten in Maastricht.

Bron: Sport op de Kaart, Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016 GGD'en, CBS en RIVM

- = Binnenbad
- = Buitenbad
- = Natuurwater

- = Skatevoorziening
- = Callistenics
- = Cruyff Court

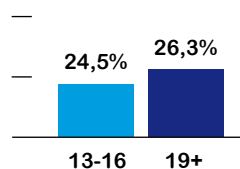
**In Maastricht zijn er 267 speelplekken.
Op die speelplekken zijn in totaal bijna 1.600 elementen aanwezig.**

Verspreid over de stad beschikt Maastricht over meerdere parken. Een aantal van deze parken wordt (zeer) intensief gebruikt voor sport en bewegen.

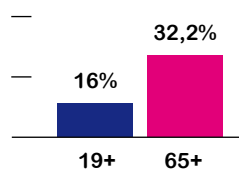

Gezondheid

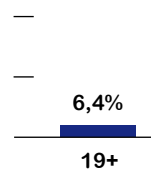
Heeft 1 of meer chronische ziekten/aandoeningen

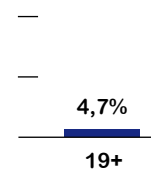
Heeft 1 of meer lichamelijke beperkingen

Heeft een beperking in zien

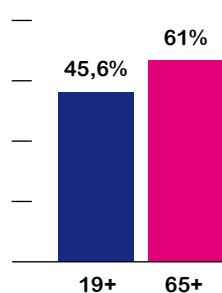

Heeft een beperking in horen

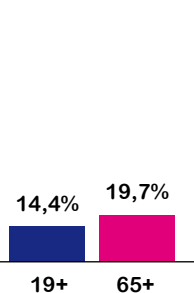

Bron : GGD Gezondheidsmonitor Jeugd 2015 /
Gezondheidsmonitor GGD CBS RIVM 2016

Overgewicht

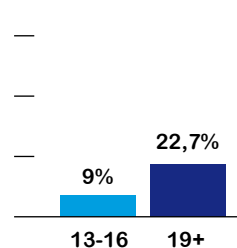

Obesitas

Roken

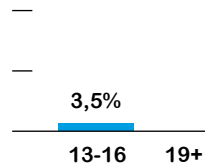
Bron: Gezondheidsmonitor
GGD CBS RIVM 2016

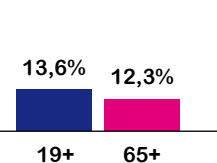
Eenzaamheid

Bron: GGD Gezondheidsmonitor Jeugd 2015 /
Gezondheidsmonitor GGD 2016

Voelt zich vaak eenzaam

Voelt zich ernstig eenzaam

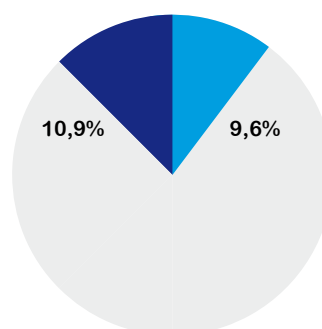

Armoede

Bron: Armoede en sociale uitsluiting 2019 CBS /
Verwey Jonker instituut Kinderen in Tel 2015

■ van de huishoudens heeft een laag inkomen en een armoederisico

■ van de kinderen groeit op in armoede

AMBITIES

Onze ambities hangen met elkaar samen, versterken elkaar en maken samen het Maastrichts Sportakkoord.

Meer Maastrichtenaren een leven lang met plezier laten sporten en bewegen, dat is het hoofddoel van dit akkoord. Sporten en bewegen is niet alleen leuk en gezond, maar draagt tevens bij aan een leefbare stad waarin het prettig wonen is en waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. In dit Sportakkoord zijn ambities geformuleerd binnen de thema's:

- 1 Inclusief sporten en bewegen**
- 2 Duurzame sportinfrastructuur**
- 3 Vitale sport en beweegaanbieders, een positieve sportcultuur**
- 4 Van Jongs af aan vaardig in bewegen**
- 5 Talentontwikkeling en Sportevenementen inspireren**

1 – Inclusief sporten en bewegen

Sporten en bewegen is leuk, het draagt bij aan een goede gezondheid, bevordert ontmoeting en versterkt de sociale vaardigheden.

We vinden het belangrijk dat iedereen in Maastricht met plezier kan sporten en bewegen op zijn/haar niveau rekening houdend met beleving en ambitie. Dat iedereen zich welkom voelt, erbij hoort en geaccepteerd wordt, niet uitgesloten wordt en eigen sportkeuzes kan maken. We vinden inclusiviteit en diversiteit binnen de sport van belang.

Meedoen aan sport en bewegen en plezier in sport kunnen beleven is echter (nog) niet voor iedereen vanzelfsprekend. Er is een groep die weinig of niet sport en beweegt. Denk hierbij aan mensen met een beperking, mensen in armoede, eenzaamheid of met een afstand tot de arbeidsmarkt, ouderen, mensen met een migratieachtergrond en kwetsbare doelgroepen.

Maastricht heeft een rijk en breed sport- beweegaanbod voor al zijn inwoners, ook voor specifieke (doel)groepen. Echter zijn de vele mogelijkheden niet bekend bij alle inwoners, waardoor zij er geen gebruik van maken. Daarnaast is het voor sport- en beweegaanbieders niet altijd duidelijk waar men terecht kan met vragen of een ondersteuningsbehoefte. Het is van belang om het sport- en beweegaanbod beter zichtbaar en vindbaar te maken. Welk aanbod en welke (financiële) ondersteuningsmogelijkheden zijn er, bij wie en voor welke groep?

Om een inclusieve gemeenschap te bevorderen is het van belang dat sport- en beweegaanbieders nog meer open worden, zich verplaatsen in behoeften en (on)mogelijkheden van specifieke (doel)groepen en hun sport- en beweegaanbod hierop afstemmen. Sport- en beweegaanbieders staan hiervoor open. Maar het gebrek aan vrijwilligers, (deskundige) begeleiding, de juiste faciliteiten, hulpmiddelen, toegankelijkheid van vervoer en financiële middelen zijn hierbij belemmerende factoren.

Daarnaast blijven er specifieke groepen die niet zo maar aan bestaande sport- of beweegactiviteiten kunnen deelnemen. Voor deze kwetsbare doelgroepen is een aangepast aanbod en deskundige begeleiding noodzakelijk. Hierbij vormen scholen en maatschappelijke organisaties belangrijke partners.

Uitwisseling van kennis en kunde en (regionale) samenwerking is belangrijk en wenselijk om inclusief sporten en bewegen te versterken. Het steunpunt 'Iedereen kan Sporten!' kan hier een bijdrage aan leveren.

Om de ambitie van inclusief sporten en bewegen te kunnen bereiken worden de volgende initiatieven uitgewerkt:

- We gaan het sport- en beweegaanbod inzichtelijk maken, door een digitaal platform te creëren waar we aanbod, kennis en kunde kunnen delen. Waar mogelijk sluiten we eventueel aan bij Uniek Sporten.
- Wij gaan bevorderen dat specifieke doelgroepen, zoals mensen met een beperking, ouderen, mensen met een migratieachtergrond, vluchtelingen en asielzoekers, psychiatrische patiënten, eenzame mensen en kwetsbare jongeren meer gaan sporten en bewegen. Dit willen we doen door de sport toegankelijker te maken:
 - Toegankelijkheid van accommodaties en hulpmiddelen verbeteren.
 - Bestaand aanbod voor sport en bewegen afstemmen op de (on)mogelijkheden van specifieke (doel)groepen, te verbreden of specifiek laagdrempelig aanbod te realiseren

- De toekomstige sporter (en eventueel de ouders) beter begeleiden naar een sport- en/of beweegaanbieder en zorg dragen voor een goede overdracht
- Meer maatjessport organiseren
- We willen de financiële toegankelijkheid bevorderen. Dit willen we doen door bestaande financiële regelingen voor minderdraagkrachtigen te promoten onder doelgroepen en sportaanbieders en door de verbindingen te leggen met het gemeentelijke armoedebeleid.
- We willen bevorderen dat sport en beweegactiviteiten ook meer vanuit het wmo-kader worden aangeboden, als zijnde dag invulling en dagbesteding.
- We gaan meer (regionaal) samenwerken en kennis en kunde delen, met als doel: inclusief sporten en bewegen versterken, ondersteunen van sport- en beweegaanbieders bij het opzetten en/of verbreden van het (laagdrempelig en toegankelijk) aanbod.
- We zetten in op deskundigheidsbevordering van bestuurders, trainers, coaches en begeleiders zodat zij voldoende kennis en kunde bezitten om specifieke (doel)groepen te begeleiden bij hun sport- en beweegactiviteiten.
- We bevorderen een positieve sportcultuur zodat iedereen zich welkom voelt en met plezier kan sporten of bewegen.

2 – Duurzame Sportinfrastructuur

Om met zijn allen een leven lang te kunnen sporten en bewegen in Maastricht hebben we een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur nodig in de stad en daarbuiten. Dit betekent dat de voorzieningen op orde zijn en er een goede spreiding is van accommodaties en ontmoetingsplekken over de stad.

Het gaat niet alleen om sportvelden, zwembaden, sporthallen en clubhuizen, maar ook om openbare ruimtes zoals het park, het pleintje in de wijk, de speeltuin en aantrekkelijke routes voor voetgangers en fietsers.

Verduurzaming is een maatschappelijke opgave waar we vanuit de sport onze bijdrage aan willen leveren door onze sportaccommodaties zoveel mogelijk te verduurzamen.

Maastricht beschikt over een zeer rijke sportinfrastructuur. Het thema Duurzame Sportinfrastructuur heeft nauwe raakvlakken met het thema Vitale Sport- en Beweegaanbieders. In Maastricht willen we dat sport- en beweegaanbieders vitaal en toekomstbestendig zijn. Dat zij invulling geven aan hun maatschappelijke rol en samenwerken met andere aanbieders en partners.

Bij de sport en beweegaanbieders groeit het besef dat voor een efficiënter gebruik en een betere exploitatie van de accommodaties het van belang is om meer te gaan samenwerken door waar mogelijk accommodaties, terreinen en materialen te delen. Door multi-inzetbare sportvelden/sportzalen en breder, intensiever en slimmer gebruik (met behoud van kwaliteit) zullen de exploitatiekosten lager worden.

Intensief samenwerken tussen sport en beweegaanbieders op weg naar toekomstbestendigheid en multifunctionele sportparken/sporthallen heeft onze aandacht en willen we nader onderzoeken. We willen aansturen op een dekkend netwerk en goede spreiding van voorzieningen en activiteiten over de stad, zodat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk en bereikbaar is.

Om meer mensen te laten sporten, bewegen en spelen is het belangrijk om de openbare ruimte beweegvriendelijker en aantrekkelijker in te richten. We denken hierbij aan meer openbare schoolpleinen/beweegpleinen, aantrekkelijke en uitdagende speeltuinen en door het verbinden van groene gebieden, water en oevers binnen en buiten de stad. De omgevingsvisie van Maastricht en de toekomstige omgevingswet bieden kansen en kunnen hier een bijdrage aan leveren.

Om de ambitie van duurzame sportinfrastructuur te kunnen bereiken worden de volgende initiatieven uitgewerkt:

- > We willen samenwerking tussen sport en beweegaanbieders op weg naar toekomstbestendigheid en multifunctionele sportparken/sporthallen nader onderzoeken en stimuleren.
- > We willen waar mogelijk accommodaties meer open en vrij toegankelijk maken, ook voor niet leden.
- > We zetten in op veilige routes en het verhogen van de bereikbaarheid van sportvoorzieningen per fiets en te voet.
- > We willen onze sportaccommodaties zoveel mogelijk verduurzamen.
- > We sturen aan op een dekkend netwerk en goede spreiding van voorzieningen en activiteiten over de stad.
- > We vinden het belangrijk dat bewoners en toekomstige gebruikers betrokken worden bij de inrichting van de beweegvriendelijke openbare ruimte.
- > Waar nodig zetten we in op het verbinden van groene gebieden, water en oevers binnen en buiten de stad.

3 – Vitale sport- en beweegaanbieders, een positieve sportcultuur

In Maastricht willen we dat sport- en beweegaanbieders vitaal en toekomstbestendig zijn. Dit betekent dat zij hun basis op orde hebben, een sport- en beweegaanbod hebben dat aansluit op de vraag en bij de behoeften van de sporter in Maastricht. Dat zij invulling geven aan hun maatschappelijke rol, samenwerken met andere aanbieders en partners en dat iedereen met plezier en veilig kan sporten. Daarbij is een dekkend netwerk van sport- beweegaanbieders en activiteiten in de stad van belang, zodat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk en bereikbaar is.

Traditionele verenigingen en de lidmaatschappen van sportverenigingen staan onder druk. Steeds vaker beoefent men sport alleen of in een zelfgeorganiseerde groep van vrienden. Ook nieuwe aanbieders – zoals fitnesscentra, yogascholen, bootcampgroepen e.d. – hebben in de afgelopen decennia de markt betreden.

Nog niet iedere sport- en beweegaanbieder kan inspelen op ontwikkelingen en de veranderende wensen in de samenleving. Er zijn verenigingen die kampen met een tekort aan trainers, vrijwilligers en kader. Niet alle sportclubs hebben hun financiën even goed op orde. Sport-accommodaties voldoen nog niet allemaal aan de eisen van deze tijd.

We willen investeren in een groei van het aantal vitale sport- en beweegaanbieders, een dekkend netwerk van aanbieders en een gevarieerd aanbod van activiteiten in de stad. Een aanbod dat tegemoetkomt aan de wensen van de (potentiële) sporters, zodat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk en bereikbaar is.

Dit betekent dat we meer moeten gaan samenwerken met diverse (maatschappelijke) partners, kennis gaan delen en waar mogelijk ook accommodaties en materialen. We zetten in op het innoveren van het sportaanbod, lidmaatschapsvormen en het bevorderen van maatschappelijk ondernemerschap. Samenwerking betekent ook dat we in staat moeten zijn om het gezamenlijk belang voorrang te geven boven ons eigen belang.

Een vitale sport en beweegaanbieder is financieel gezond, kent diversiteit, heeft een deskundig kader en beschikt over voldoende vrijwilligers. We vinden het belangrijk om de verenigingen hierbij te ondersteunen. Verenigingsondersteuning op maat helpt hierbij.

Een positieve sportcultuur is een basisvoorwaarde om met plezier te kunnen sporten en je talenten te kunnen ontwikkelen. In de afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in het creëren en borgen van een veilig en plezierig sportklimaat. Het aantal sportverenigingen dat actief bezig is met het creëren van een veilig sportklimaat is gestegen. Toch vinden we het belangrijk om aandacht te blijven besteden aan dit onderwerp. Vertrouwenspersonen, een VOG-regeling voor vrijwilligers en het organiseren van kennisbijeenkomsten kunnen hier een bijdrage aan leveren.

De laatste jaren neemt de aandacht voor een gezonde sportomgeving toe. Deze ontwikkeling willen we graag stimuleren en doorzetten. Het goede voorbeeld geven en mensen een gezonde keuze laten maken door het bieden van een gezonde(re) keuze/aanbod in de sportkantine bijvoorbeeld. Daarbij vinden we het belangrijk dat er gesport kan worden in een rookvrije omgeving.

Om de ambitie van vitale sport- en beweegaanbieders en een positieve sportcultuur te kunnen bereiken worden de volgende initiatieven uitgewerkt:

- > We gaan het huidige (regionale) aanbod inzichtelijk maken en leggen dit aanbod langs de meetlat van vitaliteit. We willen een digitaal platform creëren, waar we aanbod, kennis en kunde kunnen delen.
- > We gaan de samenwerking van sport en beweegaanbieders met elkaar en met andere partners versterken. Intensief samenwerken en het samenvoegen van besturen (eventueel in de toekomst) op weg naar toekomstbestendigheid heeft de aandacht en wordt nader onderzocht.
- > We willen waar mogelijk accommodaties, terreinen en materialen meer gaan delen. We willen de exclusiviteit van het gebruik van een accommodatie inperken.
- > We zetten in op innovatie van het sportaanbod en introductie van flexibele vormen van lidmaatschap.
- > We willen verenigingen ondersteunen op weg naar een vitale en toekomstbestendige vereniging middels het op maat aanbieden van verenigingsondersteuning. Ondersteuning en kennisdeling op bestuurlijk en financieel vlak, vrijwilligers(beleid), sporttechnische en pedagogische ondersteuning.
- > We blijven investeren op een positieve sportcultuur. Grensoverschrijdend gedrag wordt actief bestreden en aangepakt. We hebben gedragsregels en vertrouwenspersonen, onze vrijwilligers en professionals zijn in bezit van een VOG en we organiseren kennisbijeenkomsten waar ook uitwisseling kan plaatsvinden.
- > We willen verenigingen ondersteunen en stimuleren gezonder eten en drinken aan te bieden. Het programma Team:Fit kan hier een bijdrage aan leveren.
- > We willen dat alle speeltuinen en beweegplekken in de stad rookvrij zijn. Ook vinden we het belangrijk dat we toewerken naar rookvrije sportverenigingen en sportparken.

4 – Van jongs af aan vaardig in bewegen

We willen in Maastricht meer kinderen (0-12 jaar) aan de beweegrichtlijnen laten voldoen, om zo de neerwaartse spiraal van de motorische vaardigheid om te buigen. Ouders, verzorgers, kinderopvang, scholen en sport- en beweegaanbieders worden hierbij actief betrokken. We willen ervoor zorgen dat bewegen voor kinderen vanzelfsprekend is en dat ieder kind de mogelijkheid heeft om zich motorisch optimaal te ontwikkelen. Goede motorische vaardigheden vormen de basis voor een leven lang sport- en beweegplezier. Ze zijn van belang voor het ontwikkelen van een actieve, gezonde leefstijl.

Binnen het onderwijs worden reeds beweegprogramma's ingezet waardoor kinderen al op jonge leeftijd in aanraking komen met verschillende sporten. Een goed voorbeeld hiervan is Basis-school in Beweging. We vinden het belangrijk om deze programma's te behouden en waar mogelijk te versterken en breder in te zetten. Hierbij dient ook aandacht besteed te worden aan het screenen van de motorische vaardigheden van kinderen. Uitdagend ingerichte schoolpleinen, buitenlessen en bewegend leren spelen leveren een positieve bijdrage aan het beweeggedrag van kinderen.

Kinderen en ouders dienen gestimuleerd en uitgedaagd te worden om ook na schooltijd te spelen, bewegen en te sporten. Dit kan bij een sport- of beweegaanbieder, maar ook zeker in de openbare ruimte. Meer openbare school- of beweegpleinen en aantrekkelijke speelplekken in de wijk, maken sporten en bewegen na schooltijd voor meerdere groepen mogelijk.

Waar mogelijk willen we de sport- en beweegdeelname van kinderen en jongeren vergroten en verbeteren. We sluiten daarbij vooral aan op het aanbod dat er is en proberen dat beter te benutten. Dit doen we door als kinderopvang, onderwijs, sport- en beweegaanbieders, Maastricht Sport, GGD en andere (maatschappelijke) partners intensief samen te werken. Het sportstimuleringsprogramma Sjors Sportief kan hier een bijdrage aan leveren.

Daar waar eventuele financiële drempels bestaan, worden deze zoveel mogelijk weggenomen door onder andere verbindingen te leggen met het gemeentelijke armoedebeleid.

We hebben aandacht voor de sportuitval van jongeren tussen de 12 en 18 jaar. We vinden het belangrijk dat ook deze groep blijft bewegen en sporten.

Het bezitten van voldoende kennis en kunde en de benodigde pedagogische en didactische vaardigheden bij trainers, coaches, leerkrachten en begeleiders, zijn een basisvoorwaarde om kinderen kwalitatief en gevarieerd te laten bewegen, zodat zij zich motorisch optimaal kunnen ontwikkelen.

Om de ambitie van jongs af aan vaardig in bewegen te kunnen bereiken worden de volgende initiatieven uitgewerkt:

- > We gaan de samenwerking tussen sport- beweegaanbieders, kinderopvang en onderwijs versterken.
- > We zetten in op bewustwording bij ouders/verzorgers, schoolbestuurders, leerkrachten en sport- en beweegaanbieders, zodat zij zich bewust zijn van het belang van voldoende, gevarieerde en kwalitatieve beweging én gezonde voeding. De programma's 'De Gezonde School' en de 'Gezonde Kinderopvang' kunnen hier een bijdrage aan leveren.
- > We willen de beweegprogramma's binnen het onderwijs en de kinderopvang continueren en waar mogelijk versterken en breder gaan inzetten. Het screenen van de motorische vaardigheden van kinderen is daar onderdeel van.
- > We willen meer openbare schoolpleinen/ beweegpleinen en aantrekkelijke speel- en beweegplekken in de wijk maken, die toegankelijk zijn voor meerdere doelgroepen en waar ontmoeting kan plaatsvinden.
- > We willen ouders activeren en organiseren activiteiten om ouders (met kinderen) meer te laten sporten en bewegen.
- > We willen de sport- en beweegdeelname van kinderen en jongeren vergroten en verbeteren. Dit willen we onder andere doen door kinderen op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met diverse sporten en bewegingsvormen.
- > We willen onderzoeken op welke manier jongeren (12-18 jaar) gemotiveerd blijven om te blijven sporten en bewegen. Dit willen we doen onder andere door met jongeren zelf het gesprek aan te gaan.
- > We zetten in op deskundigheidsbevordering van bestuurders, trainers, coaches, leerkrachten en begeleiders, zodat zij voldoende kennis en kunde bezitten om kinderen kwalitatief en gevarieerd te laten bewegen.

5 – Talentontwikkeling en Sportevenementen inspireren

We onderkennen het belang en de meerwaarde van (sport)evenementen in Maastricht en van (top)sporters uit Maastricht voor de promotie van de stad en de belangrijke rol die zij hebben in het aanzetten en inspireren van inwoners om meer te (gaan) bewegen en sporten.

De topsport kan niet bestaan zonder de aanwas en ontwikkeling van nieuw talent binnen verenigingen. De breedtesport vormt de basis voor de topsport.

We willen aandacht besteden aan zowel breedtesport als topsport vanuit de gedachte dat beiden ‘onlosmakelijk verbonden zijn en elkaar onderling versterken’. Daarbij raakt het thema ook de andere thema’s en de ambities die daarbij zijn geformuleerd.

Bij sport- en beweegaanbieders kunnen mensen naar eigen mogelijkheden en inzichten gaan sporten. De sporters worden begeleid door een deskundig kader en kunnen gebruik maken van accommodaties die voldoen aan de hedendaagse normen en eisen. Een aantal hiervan blijkt talentvol, en een deel daarvan haalt de top. Hoe breder de basis, hoe groter de kans dat daaruit, door talentherkenning en talentontwikkeling, topsporters voortkomen.

Topsport heeft een inspirerende kracht. Daarmee bedoelen we de wijze waarop topsport mensen weet te raken en de maatschappelijke impact die topsportevenementen hebben. En evenementen zó op elkaar af te stemmen dat ze elkaar aanvullen.

De ambitie van Talentontwikkeling en Sportevenementen inspireren willen we in 2020 verder uitwerken in samenhang met de andere thema’s en de ambities.

AAN DE SLAG

We doen het samen

De ondertekening van dit Maastrichts Sportakkoord is het begin. Met de ondertekening delen wij als partners de ambities en gaan we een inspanningsverplichting aan. Wij zullen ons inspannen om ambities te realiseren of daaraan bij te dragen. In de actielijst geven wij aan wie waarmee aan de slag gaat of wil gaan.

Uitwisseling ervaring

Jaarlijks houden we minimaal twee bijeenkomsten die in het teken staan van het Maastrichts Sportakkoord. Hierbij blikken we terug en kijken we vooruit. We bepalen gezamenlijk nieuwe focusgebieden en speerpunten.

Organisatie

Na ondertekening van het akkoord is de kopgroep eigenaar van het akkoord. De kopgroep, een afvaardiging van de betrokken partners uit de verschillende sectoren, zorgt dat daar waar nodig er (project-)plannen gemaakt worden en werkgroepen geformeerd worden.

De kopgroep helpt om samenwerkingen tot stand te brengen, bewaakt de voortgang en de uitvoering van het Maastrichts Sportakkoord en zorgt voor verdeling van de beschikbare middelen. De kopgroep maakt een plan voor de besteding van de middelen van 2020 en voor 1 november 2020 maakt de projectgroep een plan voor besteding van de middelen van 2020.

Stuurgroep

We willen sport en bewegen versterken en de maatschappelijke kracht van sport optimaal benutten. Samen met sport- en beweegaanbieders, gemeente, provincie, zorg, welzijn, onderwijs, bedrijfsleven en wetenschap willen we deze uitdagingen nu en in de toekomst aangaan. Hiervoor willen we een stuurgroep gaan inrichten. Een netwerk van partijen die door samenwerking en de inzet van innovaties de gedeelde ambities met betrekking tot sport en bewegen in Maastricht kunnen realiseren, bestendigen en succesvol kunnen implementeren. Aankomende periode willen we gebruiken om bovenstaande stuurgroep te formeren.

Monitoring

Om ervoor te zorgen dat we niet blijven steken in goede voornemens, zullen wij meewerken aan de monitoring van de verschillende actiepunten. De kopgroep heeft hierin een belangrijke rol. Zij zal de voortgang en de uitvoering monitoren. Jaarlijks en indien nodig tussentijds worden de partners hierover geïnformeerd.

Communicatie

Om het Maastrichts Sportakkoord met alle betrokken partners levend te houden wordt er aandacht gegeven aan communicatie.

- Informatievoorziening over de voortgang van het Maastrichts Sportakkoord via website, nieuwsbrieven en persberichten
- Jaarlijks houden we minimaal twee brede bijeenkomst die in het teken staat van het Maastrichts Sportakkoord.
- Inhoudelijke uitwisseling tussen partners per thema via thematische netwerkbijeenkomsten.

Financiën

> Uitvoeringsbudget

De gemeente Maastricht kan met het Sportakkoord in 2020 en 2021 uitvoeringsbudget van het Ministerie vws ontvangen. Met dit budget kan uitvoering worden gegeven aan de geformuleerde ambities. Het gaat om een jaarlijks budget van € 60.000,-.

> Inzet Adviseur Lokale Sport

Om de sport te versterken stelt de gezamenlijke sport (sportbonden, NL Actief en NOC*NSF) vanuit de 'sportlijn' van het Nationale Sportakkoord aan elke gemeente een Adviseur Lokale Sport en een aantal 'Services' ter beschikking. Deze adviseur, blijft beschikbaar gedurende de periode van uitvoering van het Maastrichts Sportakkoord, vanuit het Huis voor de Sport.

Lokaal kan gebruik gemaakt worden van zogenaamde Services. De ambities en behoeften van verenigingen staan hierbij centraal. Op basis daarvan wordt met de Adviseur Lokale Sport (en met Maastricht Sport, gezien hun verbindende rol richting de sportverenigingen) bekeken welke services optimale ondersteuning bieden. Deze services worden door professionals uit de sport geleverd. Het gaat om een jaarlijks budget van € 21.000,-.

Tevens kan NOC*NSF extra ondersteuning bieden in de vorm van procesbegeleiding bovenop het beschikbare budget aan services. Ook dit kan door de Adviseur Lokale Sport worden aangevraagd.

> Gemeentelijke bijdrage

Het uitvoeringsbudget van het Sportakkoord is een extra plus bovenop de bestaande structurele middelen. In de begroting 2020 heeft gemeente Maastricht een sportbudget begroot van € 12.072.572,-.

> Subsidies

Op nationaal en gemeentelijk niveau zijn diverse subsidiemogelijkheden mogelijk of fondsen om de projecten financieel te ondersteunen. We noemen er een aantal:

- **BOSA:** subsidie voor stimulering bouw en onderhoud van sportaccommodaties, met extra subsidie voor maatregelen op het gebied van duurzaamheid en toegankelijkheid.
www.dus-i.nl/subsidies/stimulering-bouw-enonderhoud-sportaccommodaties
- **vsbfonds: iedereen doet mee.** Dit fonds steunt –met geld, maar ook raad en daad – iedereen die actief wil meedoen. En iedereen die anderen actief uitnodigt tot meedoen met projecten die zorgen voor nieuwe verbindingen, zodat iedereen een plek krijgt in onze diverse samenleving.
www.vsbfonds.nl
- **Jantje Beton:** omdat kinderen nooit mogen stoppen met spelen, ook niet als je ouder wordt. Want spelen is niet alleen het belangrijkste onderdeel van een gezond leven, het is ook nog eens het leukste. www.jantjebeton.nl
- **Stimuleringsbudget landelijke sport:** voor sportclubs is er naast het lokale stimuleringsbudget ook nog een subsidie beschikbaar van NOC*NSF en de gezamenlijke sportbonden. Clubs kunnen maximaal € 850,- aanvragen wanneer zij een project starten om nieuwe sporters aan de club te binden. Het gaat om het bereiken van mensen die vanwege leeftijd, fysieke of mentale gezondheid, etnische achtergrond, seksuele geaardheid of sociale positie belemmeringen ervaren om te gaan sporten en bewegen.
voorclubs.sport.nl/media/22893/stimuleringsbudget-inclusief-sporten-en-bewegen-1.pdf
- **Kleine beweegsubsidie:** voor bewegingsstimulering van kinderen van nul tot vier jaar is een subsidie beschikbaar. Deze wordt beheerd door het Kenniscentrum Sport. Organisaties die zich richten op het activeren van (groot)ouders/verzorgers van kinderen van nul tot vier jaar kunnen een aanvraag doen. Aanvragen van de subsidie kan vanaf 1 februari 2020.
www.kenniscentrumsportenbewegen.nl/nieuws/vooraankondiging-kleine-beweegsubsidie

PARTNERS

De volgende partners delen onze ambities en zijn als mede-eigenaar betrokken bij het Maastrichts Sportakkoord:

